

הלכות מטמאי משכב ומושב פרק ז

א. הזב מטמא את המשכב ואת המושב והמרכב בחמשה דרכים עומד, יושב, שוכב, נתלה, ונשען. פיצד: כלי שהוא עשוי למשכב או למושב או למרכב, אפלו היה תחת האבן אם עמד אחד ממטמאי משכב על האבן, או ישב עליה, או שכב או נשען עליה, או נתלה בה הואיל ונתנשא על הכלי הזה מכל מקום, נטמא ונעשה אב. וכל אחד מחמשה דרכים אלו, הוא הנקרא מדרס בכל מקום.

ב. וכן המשכב והמרכב מטמאין את האדם בשבעה דרכים בחמשה דרכים אלו שמינינו, ובמגע, ובמשא. פיצד: משכב או מרכב שדרס עליו הזב, ונטמא במדרסו הנוגע בו או הנושא, טמא. וכן היושב עליו, או העומד, או השוכב, או הנתלה, או הנשען אף על פי שהיתה אבן מבודלת בין הטהור ובין המדרס, הרי זה נטמא: שנאמר "והישב, על-הכלי, אשר-ישב עליו, הזב יטמא" (ראה ויקרא טו, ד; ויקרא טו, ו).

ג. מפי השמועה למדו שמקום שהזב יושב ומטמא, אם ישב שם הטהור נטמא; מה הזב מטמא משכב ומרכב שתחת האבן אף הטהור מטמא מן המשכב או המרכב שהוא מתחת האבן, ואף על פי שאין הזב שם על המשכב. ואדם זה שהוא למעלה מן המדרס מטמא בגדים כל זמן שלא פרש ממטמאיו, כמו שבארנו.

ד. אין הזב מטמא את המשכב, עד שינשא רבו על המשכב או המושב או המרכב; וכן הטהור שדרס על מדרס הזב אינו מטמא מחמת המדרס, עד שינשא רבו עליו. אבל אם נשא מעוטו הואיל ולא נגע, הרי זה טהור. פיצד: מקצת הטמא על המשכב, ומקצת הטהור על אותו משכב המשכב טהור, והטהור שנשא מקצתו עליו טהור.

ה. הטמא שנשא רבו על מקצת המשכב או המרכב, נטמא המשכב כלו והמרכב כלו; וכן הטהור שנשא רבו על מקצת המדרס נטמא, ואף על פי שלא נשא אלא על מקצת המושב.

ו. זב שהיה מטל על חמשה ספסלין, שהן מנחין לארכן טמאין, שהרי נשא רבו על כל אחד מהן; היו מנחין לרחבן טהורין, שהרי לא נשא רבו על כל אחד מהן. ואם ישן עליהם בין כך ובין כך, טמאין: שמא נתהפך עליהם, ונמצא רבו על כל אחד.

ז. היה מטל על ששה פלים העשויין למשכב, שתי ידיו על שנים, ושתי רגליו על שנים, וראשו על אחד, וגופו על אחד אין טמא משום משכב אלא זה שתחת גופו, שהרי נשא רבו עליו; עמד על שני משכבות, רגלו אחת על אחד ורגלו שניה על השני שניהן טמאין.

ח. היה יושב על גבי המטה, וארבעה משכבות תחת ארבע רגלי המטה כלן טמאות, מפני שאינה יכולה לעמוד על שלוש; היה רוכב על גבי בהמה, וארבעה משכבות תחת ארבע רגליה כלן טהורות.

ט. ומפני מה הן טהורות: מפני שהבהמה יכולה לעמוד על שלוש; ונמצאת הרביעית מסייע, ומסייע אין בו ממש. והואיל וכל אחת ראויה להיות מסייע, ואין אנו יודעים איזו יד ואיזו

רגל היא שלא היה נשען עליה הרי לא החזקה טמאה באחת מהן; לפיכך כלן טהורות.

י. לפיכך אם היה משכב אחד מנח תחת שתי ידי הבהמה, או תחת שתי רגליה, או תחת ידה ורגלה הרי זה טמא: שהרי ודאי נשא הזב על משכב זה, שאין הבהמה יכולה לעמד על שתיים.

יא. יושב הטמא על קורת בית הבד כל הכלים שבעקל טמאים, שהרי הם רצוצים תחת הקורה. אבל אם יושב על מכבש שלכובס, הרי הכלים שתחת לוח המכבש טהורים: מפני שהוא רפוי; ונמצאת משענת המכבש על רגליו, לא על הכלים שתחתיו שאם ירצה אדם להכניס סבין וכיוצא בה בין הכלים שתחת המכבש ובין המכבש, מכניס אף על פי שהוא קשור.

יב. זב שדרס על כלי שלא נעשה למשכב או למושב או למרכב אף על פי שהוא ראוי למשכב הואיל ולא נגע בו, הרי זה טהור: שהרי אומרין לו, עמד ונעשה מלאכתנו בכלי זה.

יג. כיצד: כפה סאה וישב עליה, כפה ערבה וישב עליה, או שישב על פרכת או על קלע שלספינה, וכיוצא בהן הרי אלו טהורין: שנאמר "אשר יושב עליו" (ויקרא טו, ד; ויקרא טו, ו) המיוחד לישיבה, לא שאומרין לו עמד ונעשה מלאכתנו, מפני שכלי זה, לא נעשה לישיבה.

יד. היה הכלי משמש לישיבה, עם מלאכתו שנעשה לה הרי זה מטמא במדרס: כגון הרדיד, והחלוק, והטלית, והתרמל, והחמת שאף על פי שכל אחד מהן לא נעשה מתחלתו למשכב, הרי הוא משמש את המשכב עם מלאכתו; וכן כל כיוצא באלו. ובהלכות פלים, אבאר כל הכלים המטמאין במדרס, וכלים שאין מטמאין במדרס, ואיזה כלי ראוי לישיבה, ואיזה ראוי לשכיבה, ואיזה ראוי לרכיבה.